

สำนักงานคณะกรรมการ
สุขภาพแห่งชาติ

สนับสนุนการจัดพิมพ์โดย

ศูนย์ประสานงานการพัฒนาระบบและกลไกการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ
สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สข.)

หนังสือเล่มนี้ใช้หมึก
ที่ผลิตจากถั่วเหลือง (Soyink)
ซึ่งเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
และสุขภาพ

คู่มือสำรวจสมุนไพรป่าแม่ดอด บ.แม่ดอด ต.แม่ดอด อ.เก็ย จ.ลำปาง

คู่มือสำรวจสมุนไพร ป่าแม่ดอด

บ.แม่ดอด ต.แม่ดอด อ.เก็ย จ.ลำปาง

คณะสำรวจและตรวจสอบข้อมูลสมุนไพรป่าต้นน้ำแม่ออด (เบื้องต้น)

1. ญ.ดร. สุภาภรณ์ ปิติพร เกษษกร หัวหน้าโครงการ
2. ญ. วัจนา ตั้งความเพียร เกษษกร นักวิจัย
3. น.ส.เบญจวรรณ บุญเผือก Taxonomist นักวิจัย
4. น.ส.วรดี วารีผล แพทย์แผนไทยประยุกต์ นักวิจัย
5. นายสุธีร์ ใฝ่กุลขจร เครือข่ายสมุนไพรภาคเหนือ นักวิจัย
6. นายอัยเชียง ลุงขอ หมอยาพื้นบ้าน วิทยากร ผู้ให้ข้อมูล
7. นายเที่ยง อินตะพันธ์ บ.แม่ออด ต.แม่ออด อ.เถิน จ.ลำปาง
8. นายจันทร์ บุญมา บ.แม่ออด ต.แม่ออด อ.เถิน จ.ลำปาง
9. นายศักดิ์ ชันคำ บ.แม่ออด ต.แม่ออด อ.เถิน จ.ลำปาง
10. นายอนุพันธ์ ฝั้นสาย บ.แม่ออด ต.แม่ออด อ.เถิน จ.ลำปาง
11. นายทองพูน อินตะเรียน บ.แม่ออด ต.แม่ออด อ.เถิน จ.ลำปาง
12. นายรัชนิย์ สีบพรมมา บ.แม่ออด ต.แม่ออด อ.เถิน จ.ลำปาง
13. น.ส.กุลรัศมี บุญมา บ.แม่ออด ต.แม่ออด อ.เถิน จ.ลำปาง
14. นายสุรพล ช่างทอง บ.แม่ออด ต.แม่ออด อ.เถิน จ.ลำปาง
15. นายพันธ์ เมืองชื่น บ.แม่ออด ต.แม่ออด อ.เถิน จ.ลำปาง
16. ชาวชุมชน บ.แม่ออด ต.แม่ออด อ.เถิน จ.ลำปาง
17. สมพร เพ็งคำ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)
18. ชนิษฐา แซ่เอี้ยว สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

ศิลปินกรรม

ศิริพร พรศิริวิเศษ

ภาพปกหน้า (เรียงจากบนลงล่าง)

ดอกกวาวเครือขาว
เหง้ากวาวเครือขาว
ดอกหมามุ่ยลาย
ฝักหมามุ่ยลาย

ภาพปกใหญ่ โดย

เริงฤทธิ์ คงเมือง

จัดพิมพ์โดย

ศูนย์ประสานงานการพัฒนาาระบบและกลไกการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ
สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ อาคารสุขภาพแห่งชาติ 88/39 ถ.ติวานนท์ 14 หมู่ 4
ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 โทรศัพท์ 02-832-9000 โทรสาร 02-832-9002
เว็บไซต์ www.nationalhealth.or.th และ www.thia.in.th

พิมพ์ครั้งที่ 1 พฤษภาคม 2555 จำนวน 1,000 เล่ม

พิมพ์ที่

บริษัท แพลนพรีนติ้ง จำกัด

139 ถนนวิภาวดี แขวงดินแดง กรุงเทพฯ 101400 โทรศัพท์ 02-277-2222

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

www.nationalhealth.or.th

คู่มือสำรวจชุมชนไพร

ป่าแม่ถอด

บ.แม่ถอด ต.แม่ถอด อ.เทิน จ.ลำปาง

สารบัญ

สมุนไพรป่าแม่ถอด

6 - 69

1. เครือเขาเกลบ	6
2. กวาวเครือขาว	6
3. ตีนเป็ดเครือ	7
4. จีฬาแตก	7
5. แหนเครือ	8
6. เปล้าใหญ่	8
7. เปล้าตองแตก	9
8. ขางหัวหมู	9
9. บั้ง	10
10. ไม้ตอง	10
11. หมี่เหม็น	11
12. หอมฮอก	11
13. ข้าวเม่านก	12
14. จุ่มดินเสื่อ	12
15. ผองคีตั้ง	13
16. ขอกลิบเล็ก	13
17. กระโดน	14
18. หมากขอเครือ	14
19. ชุมเห็ดไทย	15
20. รางจืด	15
21. ชมชื่น	16
22. ราชาวดีป่า	16
23. ไม้ไคร้	17
24. มะเตือเกลี้ยง	17
25. หมอกหนามเหลือง	18
26. ไม้เซาะ	18
27. มะม่วง	19
28. หมากนิมลาย	19
29. ผักหวานป่า	20
30. ยวม	20
31. บ่าเขวน	21
32. หญ้าสาบแห้ง	21
33. ตานลาน	22
34. ผ่าแป้ง	22
35. ผ่ามือผี	23

36. หนามปู่ย่า	23
37. ลับมีนหลวง	24
38. ผักหนามเปา	24
39. บุก	25
40. บวบขม	25
41. สะบ้าเครือ	26
42. ไม้ส้าน	26
43. กะหนวน	27
44. ส้มเสี้ยน	27
45. เครือออน	28
46. ไม้จี้	28
47. ผักเผ็ดขม	29
48. ผักจ้ำ	29
49. หญ้าหนวด	30
50. หญ้าถอดปล้อง	30
51. เตื่อป่อง	31
52. แคนหางค่าง	31
53. หญ้าต้อยหุบ	32
54. ส้มป่อย	32
55. กว้าวตัน	33
56. เปล้าเลือดหัว	33
57. ผักกุ่ม	34
58. ไม้เกคอ	34
59. หญ้าโคยงู	35
60. หมากหึ่งหนู	35
61. ผักกูดก้อง	36
62. ไม้ไผ่	36
63. ผักก้อแก้ว	37
64. หงอนไก่แจ้	37
65. ชัดมอนโหลง	38
66. ปิดปี่แดง	38
67. ตดหมา	39
68. ปิดปี่แดง	39
69. เตื่อน้ำ	40
70. หมวยตัน	40
71. ผักหนาม	41
72. ต้าง	41

สารบัญ (ต่อ)

73. กุดลม	42
74. หมากฮู้ไหลง	42
75. ดีงั่วดำ	43
76. องุ่นป่า	43
77. อ้อยสามสวน	44
78. กาสะลองค้ำ	44
79. คอนแครง	45
80. หมากขี้กา	45
81. เถาเอ็นตง	46
82. หมากก่องข้าว	46
83. ป้อสา	47
84. คะย่อมตีนหมา	47
85. ป่าเต่งเขง	48
86. กวางหินแจ๊ะ	48
87. กอนหมาโก้	49
88. ป่าก้วย	49
89. ป่าค้อนก้อม	50
90. ป่าปิ่น	50
91. ป่าตึง	51
92. หมากกายอน	51
93. หมามู๋ย	52
94. ไม้เถ	52
95. หมากกุกย	53
96. ผักเผ็ดขาว	53
97. ซ้ำพลู	54
98. สะเภาลม	54
99. มาเม่า	55
100. ต้นเด็ม	55
101. ผักปูลิง	56
102. จ้วงหิน	56
103. บากฮ้อ	57
104. ปอเจียน	57
105. มันโห่เห่ว	58
106. ฟักโชม	58
107. หมากมุ่น	59
108. หมากเขวน	59
109. ขนุนดิน	60

110. ต้นยู	60
111. จะค้ำนหัววอก	61
112. หมากถูละ	61
113. เจียวกู่หลาน	62
114. ไม้ซี้ป็น	62
115. ไม้มัน	63
116. เจิงเชิงแหลง	63
117. แผ่นดินเย็น	64
118. ผักสาบ	64
119. แคทราย	65
120. ตีนเป็ดน้อย	65
121. อบเชย	66
122. หญ้าตีนนก	66
123. หญ้าตืดแพบ	67
124. หย้าพาย	67
125. ฟักข้าว	68
126. จ้วง	68
127. หมากนะ	69
128. ป่าเต่งเค้ง	69

1. เครือเขาแกลบ

Ventilago denticulate Willd.

ชื่ออื่น เครือก้องแกบ
ชื่อวงศ์ RHAMNACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

บำรุงกำลัง แก้ปวดหลัง ปวดเอว ปรึชธาตุ พิษในตัวจะหาย
แก้กษัย ไตพิการ โดยต้มกิน เป็นชา น้ำที่ต้มจะมีสีเหลือง
ราก เถา ดองหลังกิน ใบ นำมาชงกินเป็นชา บำรุงกำลัง
บำรุงร่างกาย

ข้อมูลอื่นๆ

มีมาก น่าจะพัฒนาเป็นสมุนไพรเศรษฐกิจได้

.....

.....

.....

.....

.....

2. กวาวเครือขาว

Pueraria candollei Wall. Ex Benth.

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์ LEGUMINOSAE - PAPILIONOIDEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

บำรุงกำลัง หัว หั่นเป็นชิ้นบางๆ บดผงกินกับน้ำผึ้ง
ไม่ควรกินมากเกินไป

ข้อมูลอื่นๆ

เป็นสมุนไพรควบคุมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย

.....

.....

.....

.....

.....

3. ต้นเป็ดเครือ

Cryptolepis buchanani

ชื่ออื่น ตีนเป็ดแดง/เถาเอ็นอ่อน/กอนแดง
ชื่อวงศ์ ASCLEPIADACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

แก้ปวดเมื่อย รากนั้นแก้พิษในกระแสเลือด หรือบาดเจ็บ
จากการตกไม้หรือล้ม ซ่อมแซมเอ็นและข้อเลือดเสีย
ราก ต้มกิน หรือทั้ง 5 ประคบ

ข้อมูลอื่นๆ

รากมีขนาดยาวมาก ***ข้อควรระวัง ถ้าคนปกติรับประทานจะไปทำลายเส้นเลือด ควรใช้
ปริมาณน้อย หากไม่มีอาการไม่ควรรับประทาน

4. จีฬาแตก

ชื่ออื่น ฟ้าระงับ
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

บำรุงกำลังทั้งผู้หญิงผู้ชาย ใช้ทั้ง 5 ต้มกินบำรุงกำลัง และ
รวมไปถึงยาชูกำลัง เพราะคำว่า “จีฬาแตก” หมายความว่า
ทะลวงจนผาแตก

ข้อมูลอื่นๆ

รากมีรสหวาน ***ข้อควรระวัง ควรระวังการใช้ในผู้หญิงเพราะเวลามีเพศสัมพันธ์ผู้หญิง
จะอยู่ข้างบน

5. หนุเครือ

Combretum deciduum

ชื่ออื่น ตีหมี่เครือ (ไทใหญ่)

ชื่อวงศ์ COMBRETACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

เครือ ต้มกิน ต้มอาบ แก้อัมพฤกษ์ อัมพาต เหน็บชา,

ต้น เอามาต้มน้ำแก้อืดเลือดฝาดเดือนจะมีรสฝาด

ข้อมูลอื่นๆ

แก่นมีสีเหลือง

6. เปล้าใหญ่

Croton roxbergii N.P. Balakr.

ชื่ออื่น ท่าเืองแหลง เปาะ เปล้าหลวง

ชื่อวงศ์ EUPHORBIACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

เป็นยาอยู่ไฟ เป็นยาแก้ชักเสบ ใช้เป็นส่วนผสมของยาอาบ

ยาอบ ยาประคบ แก้ปวดเมื่อย อยู่ไฟหลังคลอดบุตร และ

ผสมมันสำเือง (ไฟล) แก้น้ำเหลืองเสีย

รักษาโรคผิวหนัง โรคเรื้อน, เปลือก ไล่ไข้ แก้ชักเสบ

แก้ปวดข้อ, เปลือกและกระพี้ ช่วยย่อยอาหาร, แก่นและดอก

ขับพยาธิ, ใบ รักษาโรคผิวหนัง แก้ก้นตามตัว แก้ฟกช้ำ แก้ลมจุกเสียด, ดอก ขับพยาธิ,

เมล็ด เป็นยาถ่าย

ข้อมูลอื่นๆ

7. เปล้าตองแตก

Baliospermum siamense

ชื่ออื่น หญ้าวัวเหวอะ ตองแตก ตองแต่ ถ่อนตี

ทนต์ นองป้อม ลองปอม

ชื่อวงศ์ EUPHORBIACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก ต้มกินแก้ท้องเสีย แก้เจ็บเอว ปวดเมื่อย ทำให้แข็งแรง บำรุงกำลังก่อนฤดูทำนา และแก้ริดสีดวง โดยรากต้มรวมกับ เจริญเชิงหลวงและเครือก้องแสบ, ยาง รักษาแผลโดนมีดบาด, ใบ ต้มผสมกับท่าเยืองหลวง (เปล้าใหญ่) อาบแม่หลังคลอด ช่วยทำให้มดลูกเข้าอู่เร็ว

ข้อมูลอื่นๆ

ก่อนฤดูทำนาถ้าเอามาต้มกินจะทำให้ไม่ปวดเมื่อย

.....

.....

.....

.....

8. ขาวหิวหนู

Milusa velutina (Dunal) Hook.f. & Thoms.

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์ ANNONACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

เปลือก อมไว้ในปาก แก้ปวดฟัน

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

9. บ่ตึง

Strychnos nux-blanda A.W. Hill.

ชื่ออื่น ตูมกา
ชื่อวงศ์ STRYCHNACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

เปลือก ฝนทาแผล หรือใช้ ราก ต้มน้ำพอกแผลที่ถูกงูกัด
แก้พิษงู, เปลือกหรือต้น ต้มอาบ แก้เด็กชัก เป็นขาง,
ทุกส่วน ต้มอาบ แก้คันจากพิษไม้รัก แก้คันแก้ไข่

ข้อมูลอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

10. ไม้ตอง

Erythrina subumbrans Merr.

ชื่ออื่น ทองกลาง
ชื่อวงศ์ LEGUMINOSAE - PAPILIONOIDEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

เป็นบำรุง
.....
.....

ข้อมูลอื่นๆ

ใช้ใบตำส้ม.....
.....
.....
.....
.....
.....

11. หมี่เห็บ

Litsea glutinosa (Lour.) C.B. Rob.

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์ LAURACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ใบ ตำผสมกับหัวบุกหรือหัวกลอย ใส่เหล้า น้ำกะทิ ช่วยกำจัดแมลง, ยอด ทูบโดยห้ามใส่น้ำ ทาบริเวณที่ถูกตะขาบหรือแมงป่องกัด ช่วยแก้พิษ, ราก ต้มกิน บำรุงกำลัง บำรุงเลือด

ข้อมูลอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

12. หอมชอก

ชื่ออื่น ห่าชอก

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

เปลือก เคี้ยวกินเป็นหมาก

.....
.....

ข้อมูลอื่นๆ

เนื้อไม้มีสีแดง

.....
.....
.....
.....
.....

13. ข้าวเม่านก

Tadehagi triquetrum (L.) Ohashi

ชื่ออื่น ตานคอม้า
 ชื่อวงศ์ FABACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

แก้มะเร็งปอด มะเร็งลำไส้ ทั้งต้น ตากแห้งแล้วทำผง
 หรือต้มกิน

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

14. รุ่มตีนเสือ

ชื่ออื่น ยานางปาด
 ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

เครือ ต้มกิน โดยเริ่มจากปริมาณน้อยๆ ก่อนและค่อยเพิ่ม
 และไม่ควรงินครั้งละมากๆ จะทำให้วังเวียน ลดความดัน
 แก้เบาหวาน บำรุงกำลัง ลดบวม ลำไส้ไม่ดี และมะเร็งปอด,
 ซอย (ฝน) ทาบริเวณที่เป็นตระคริว, ฝนรวมกับสีเสียดหมาก
 ทาบางๆ แก้ปวดหัว ไฟไหม้ แก้ก้น มีดบาดแผล, ปอกเปลือก
 ส่วนนอกออกจิ้มเกลือกิน แก้ท้องอืดจุกเสียด, ผสมกับดีหมี
 เคี้ยวกิน ลดความดันโลหิตสูง

ข้อมูลอื่นๆ

มีขายเป็นท่อน ๆ ในรัฐฉาน.....

.....

.....

.....

15. พองคัตู้

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ใบ ตำผสมกับหัวบุกหรือหัวกลอย ใส่เหล้า น้ำกะทิ ช่วยกำจัด
แมลง, ยอด ทูบโดยห้ามใส่น้ำ ทาบริเวณที่ถูกตะขาบหรือ
แมงป่องกัด ช่วยแก้พิษ, ราก ต้มกิน บำรุงกำลัง บำรุงเลือด

ข้อมูลอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

16. ขอกลับเล็ก

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ต้น ต้มอาบ ต้มสุ่ม แก้บวม

.....
.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

17. กระโดน

Careya sphaerica Roxb.

ชื่ออื่น

ปุยขาว

ชื่อวงศ์

LECYTHIDACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ยอด กินเป็นผัก ช่วยสมานแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้, เปลือกหรือต้น ต้มล้างแผล แก้อักเสบ, ดอกหรือเปลือก ต้มผสมกับน้ำผึ้งแก้ไข้และเป็นยาบำรุงผู้หญิงหลังคลอด, เปลือกแก้อักเสบจากงูกัด สมานแผล แก้เคล็ดขัดยอก, ใบ สมานแผล ปิดแผล, ผล รักษาแผลมีพิษ และปิดหัวฝี เมล็ด เป็นพิษ

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

18. หมากขอเครือ

Ziziphus oenoplia (L.) Mill. var. *oenoplia*

ชื่ออื่น

หนามเล็บแมว

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

ต้นมีหนาม

.....

.....

.....

.....

19. ชุมเห็ดไทย *Senna tora* (L.)

ชื่ออื่น ผักลั้บมีนโหลง หลั้บมีนเล็ก
ชุมเห็ดเขาควาย ชุมเห็ดไทยหลวง
ชื่อวงศ์ LEGUMINOSAE-CAESALPINIOIDEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้
ราก ผสมพริกไทย 1 เม็ด ต้มกิน แก้ไข้ แก้ผู้หญิงตกเลือด,
ทั้ง 5 ต้มกิน แก้เด็กปัสสาวะใส่ที่นอน

ข้อมูลอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

20. รางจืด *Thunbergia laurifolia* Linn.

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์ ACANTHACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้
เถา มีดเหนือบริเวณที่โดนงูกัด ต้มกิน ต้มอาบ แก้พิษงูกัด
สุนัข แก้คัน แก้ตุ่มตามตัว

ข้อมูลอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

21. ชมชู้บ

Glycosmis pentaphylla (Retz.)

ชื่ออื่น เหยตายอยาก

ชื่อวงศ์ RUTACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

เมล็ด เป็นยาเบื่อ, ใบ โดยชูดหูลุมแล้วนำหินที่เผาไฟจนแดงใส่ลงในหูลุม แล้วคลุมด้วยใบขมิ้น จากนั้นนำน้ำที่มีส่วนผสมของเปล้าใหญ่ ขนาด 1 โพล มะกรูดราดลงบนหูลุม เพื่อให้ไอลอยขึ้นมา เป็นยาสำหรับผู้หญิงอยู่ไฟ ให้หมดลูกเข้าอู่, ราก ผสมกับน้ำมะนาว แก้พิษงู

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

22. ราชวटीป่า

Buddleja asiatica Lour.

ชื่ออื่น หญ้าปูนปก (ไทใหญ่) เกียงพาไหล
ไคร้หางหมา มะหาดน้ำ ไคร้บก งวงช้าง

ชื่อวงศ์ BUDDLEJACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ผสมกับดอกกล้วยแห้ง ชี้เหล็ก ต้มอาบ ตัดไข้, เข้ายาสู่ม ยารมยาอบ แก้ปวดเมื่อย ตัดไข้ เวลาป่วยไม่หายขาด เป็นๆ หายๆ, รากหรือลำต้น แก้ไข้ลำต้นและใบ ล้างช่องคลอด แก้หนองใน, ทั้ง 5 รักษาโรคผิวหนัง ขับโลหิตระดู ทำให้แห้ง

ข้อมูลอื่นๆ

ต้นมีหนาม

.....

.....

.....

23. ไม้ไคร้

Homonoia riparia Lour.

ชื่ออื่น จะไคร้ น้ำ
ชื่อวงศ์ EUPHOBIACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก แขน้ำคูกับหินในลำธารกิน แก้เป็นลม บำรุงหัวใจ หรือผสมกับข้าวสารจ้าว แขน้ำกิน แก้อ่อนคอ ร้อนใน, ตัน ผสมฝีเสื่อน้อย (คนที่สอ) เกลือ ต้มเอาไอรรม แก้โรคเก๊าท์ ขาบวม

ข้อมูลอื่นๆ

เป็นไม้ที่ใช้ในการสืบชะตา

.....

.....

.....

.....

.....

24. มะเดื่อเกลี้ยง

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

ผลกินได้

.....

.....

.....

.....

25.หมอกหนามเหลือง

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ต้น ต้มอาบ แก้ปวดเนื้อตัว

.....
.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

26.ไม้เขาชะ

ชื่ออื่น

ไม้ช้อ

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

เปลือก ต้มแล้วเอาเท้าแช่ แก้ฉี่หนู บาดทะยัก น้ำกัดเท้า ...

.....
.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....

27. มะม่วง

Mangifera caloneura

ชื่ออื่น มะม่วงบ้าน มะม่วงสวน

ชื่อวงศ์ ANACARDIACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

เมล็ด ผสมกับน้ำมะนาวทา แก้บาดทะยัก, เปลือก ดอกและเนื้อในเมล็ด แก้ท้องเสีย แก้บิด แก้อาเจียน, ใบ แก้ไอ, ลำต้น และยางจากผล แก้ก้น รักษาโรคผิวหนัง, ผล บำรุงกำลัง ขับปัสสาวะ

ข้อมูลอื่นๆ

ผลใช้กินเป็นผลไม้, ยอดอ่อนใช้กินเป็นผัก

.....

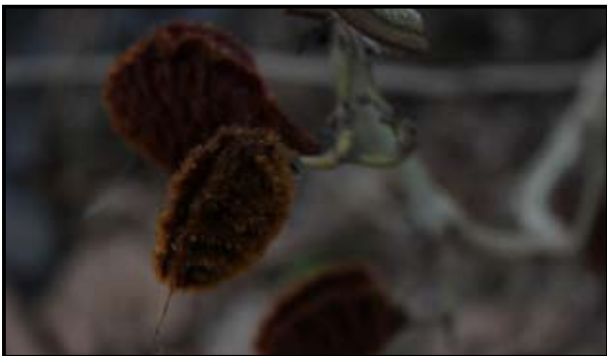
.....

.....

.....

.....

28. หมากนิมลาย

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

เมล็ด ผงทา แก้ก้น (ตุ่มที่ขึ้นตามตัว)

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

29. พักหวานป่า

Champereia manillana (Blume) Merr. ST

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์ OPILIACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก ต้มกิน ต้มอาบ ส่วนใหญ่จะผสมกับสมุนไพรอื่น แก้กษัย แก้กษัย แก้กษัยออกตุ่ม

ข้อมูลอื่นๆ

ยอดกินเป็นผัก ส่วนมากนิยมนำใส่กับไข่ต้มแดง

30. ยาว

Caesalpinia hymenocarpa

ชื่ออื่น โกงัง
ชื่อวงศ์ LEGUMINOSAE-CAESALPINIOIDEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

เป็นไม้มงคลใช้แทนไม้ชางจิง นิยมปลูกไว้หน้าบ้าน, ต้นมีหนาม กินฝักเป็นผัก มีรสเปรี้ยว

31.ป่าแข่วน

Zanthoxylum rhetsa (Roxb.) DC.

ชื่ออื่น หมากก้าต มะแขว่น กำจัดต้น พริกหอม หมากมาศ มะข่วง มะแขว่ง
ลูกระมาศ หมักข่วง
ชื่อวงศ์ RUTACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก ขับลมในลำไส้ แก้พิษแมลงสัตว์กัดต่อย, *เปลือก* แก้ลมวิงเวียน ขับโลหิตระดู, *เนื้อไม้* ขับลมในลำไส้ ขับโลหิตระดูของสตรี, *ผล* ช่วยย่อย แต่งกลิ่นอาหาร, *เมล็ด* แก้ลมวิงเวียนและบำรุงหัวใจ, หากสามีของใครมีอาการทางเพศสูง แล้วอยากให้ลด ให้ใส่หมากแข่วนลงไปมากๆ ในอาหาร รับรองว่าเห็นผลทันที สามีจะเปลี่ยนหน้ามือเป็นหลังมือ ดีไม่ดีเป็นกะเทยไปเลย

ข้อมูลอื่นๆ

ชาวบ้านในภาคเหนือ และชาวบ้านแม่ถอดใช้เปลือกผลตำใส่น้ำพริก เป็นเครื่องเทศ, มีรสหอมเผ็ด กินแล้วจะชาที่ลิ้น เวลาทำอาหารที่เกี่ยวกับเนื้อสัตว์นั้นนิยมใส่ลงไป เพื่อเพิ่มรสชาติและดับกลิ่นคาว

32.หญ้าสาบแก้ว

Ageratum conyzoides L. H

ชื่ออื่น สาบกา หญ้าเมืองจ๊อก ตับเสื้อเล็ก
เทียมแม่ฮ่าง หญ้าสาบแรง
ชื่อวงศ์ COMPOSITAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ต้นแห้ง สุมไฟ ไส้แมลง, *ใบ* มาปักไว้ตรงบริเวณที่เราอยู่ช่วยไล่แมลง, *ลำต้น* ต้มกิน ต้มอาบ แก้หวัด แก้ปวดท้อง ท้องเฟ้อ แก้นมคัด แก้วม ดูดหนอง, *ใบ* รักษาแผลสด ห้ามเลือด แก้กตาฟาง ตาแฉะ รักษาริดสีดวงทวารหนัก, *ดอก* แก้อ่อนในกระหายน้ำ แก้อ่อนเพลีย บำรุงหัวใจ และแก้ไข้

ข้อมูลอื่นๆ

33. ตานลาบ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

กินเป็นผัก

ข้อมูลอื่นๆ

เมล็ด หมกไฟกิน ฝักอ่อน ต้มจิ้มกินกับน้ำพริก ส่วนดอกใช้แกงส้มปลา

เป็นพืชตระกูลถั่ว ฝักมีลักษณะพอง

34. พ่าแป้ว

ชื่ออื่น

ตองฮู้ก (ไทใหญ่)

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ผลสด เอาอย่างไฟ แล้วต้มกิน ถ้าตากแดดแล้วกลืนไม่ตี

ช่วยลดความดัน

ข้อมูลอื่นๆ

ใบ ไทใหญ่ใช้ตากแล้วเนา

35. ฝ่ามือผี

Scaphochlamys clarkeana Craib ERT

ชื่ออื่น ไม้ฝ่ามือผี นี้วพระนารายณ์
ชื่อวงศ์ ARALIACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ลำต้น ต้มกิน แก้ปวดหลัง ปวดเอว, ราก ลำต้น และใบ ต้มน้ำดื่มและอาบ แก้อาการซีดจาง ผอมแห้งแรงน้อย โรคโลหิตจาง โลหิตไหลเวียนไม่สะดวก เป็นยาระงับอาการเจ็บปวดตามร่างกาย และภายในร่างกาย รวมไปถึงสตรีหลังคลอดบุตรใหม่ เพื่อให้ร่างกายสดชื่นและแข็งแรง

ข้อมูลอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

36. หนามปู้ย่า

Caesalpinia mimosoides Lam.

ชื่ออื่น หนามหญ้าไ้ หรือชะเลือด
ชื่อวงศ์ LIGUMINOSAE-CAESALPINIOIDEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

รากหรือดอก ต้มกิน บำรุงเลือด บำรุงกำลัง, ใช้ทั้งต้น ต้มอาบ จะทำให้เด็กที่ร้องไห้ทั้งคืนหยุดร้อง

ข้อมูลอื่นๆ

ดอกสีเหลือง เป็นพืชวงศ์ถั่ว ดอก ยอด กินเป็นผัก

.....
.....
.....
.....
.....

37.ลับมือหลวง

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

38.ผักหนามเปา

Smilax perfoliata Lour.

ชื่ออื่น

เขื่องใหญ่ เครือเตา กำลังควายถึก

เครือเตา ม้ากระทึก

ชื่อวงศ์

SMILACACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

หัว ผสมกับรางเย็น (ชะเอมเหนือ) (รากแดง=เครือก้องแกบ)

และ (รากแดง=ทองกวาว) ต้มกิน เป็น ยาบำรุงกำลัง

ข้อมูลอื่นๆ

39.บุก
Amorphophallus sp.

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์ ARACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

หัว ผสมเกลือ ลูบที่ท้อง หรือนำมาต้มกินแก้ท้องผูก, 3 หัวเล็กๆ ที่อยู่รอบหัวใหญ่ ต้มกับไก่ แก่ท้องโต ความดันสูง สมข้าวต้ม ทำให้ออกคั้นเป็นตุ่ม, ต้มน้ำ 4 เหลือ 1 แก่ร้อนใน, ใส่ในต้มไก่ตัวน้อย เวลากินกินแต่ไก่ ไม่กินบุก ช่วยแก้บวม แก้เบาหวาน

ข้อมูลอื่นๆ

ลำ กินเป็นผัก หัวเป็นแป้งกินได้

40.บวบขม
Trichosanthes cucumerina L.

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์ CUCURBITACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ผล เผาไฟกิน แก่ตับอักเสบ โรคนิ่ว และไอออกเลือด

ข้อมูลอื่นๆ

.....

41. สะบ้าเครือ

ชื่ออื่น หมากนิม
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

เปลือก ทูบ แขน้ำแล้วสระผม ข่าเห่า กำจัดรังแค, ทูบแล้วผสมกับน้ำทาหลังช้าง ไล่ตัวเห่า แมลงบนหลังช้าง, ผล หมกไฟแล้วนำมาทุบให้แตกทำเป็นเมล็ดใส่น้ำมันเล็กน้อย เอาใส่ในรูทวารจะทำให้ถ่ายสำหรับท้องผูก

ข้อมูลอื่นๆ

ยอดกินได้

.....

.....

.....

.....

.....

42. ไม้ล้าบ

Dillenia grandifolia Wall.

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์ DILLENIACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

เปลือก ตำ ผสมกับรำ ใส้แผลให้หมูที่ถูกตอน

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

เอามีดเจาะลำต้นจะมีน้ำออกมาให้ดื่มแก้กระหายเวลาเดินป่าแล้วไม่มีน้ำกิน

.....

.....

.....

.....

.....

43.กะหนวบ

Amorphophallus sp.

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

44.ส้มเสี้ยว

ชื่ออื่น กอนขาว (ไทใหญ่)
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ใช้ผสมสมุนไพรอื่น ช่วยต่อกระดูก

ข้อมูลอื่นๆ

ผลมีเสี้ยน รสเปรี้ยวขมกินไม่ได้ทำให้คันคอต้องแช่น้ำเพื่อให้ยางออกก่อน ผล ตำใส่แกงปลา

45. เครือออ

Congea tomentosa Roxb

ชื่ออื่น หน้ำตีนตั้ง หรือสาหง้าแหลง (ไทใหญ่)
 หมากสาหง้าแดง ค้างเปี้ย งวงชุม ท้องปลิง
 พญาโจร พวงประดิษฐ์ ล้วงส้มขาว

ชื่อวงศ์ VERBENACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

เครือ ต้มกิน ต้มอาบ แก่น้ำกัดเท้า ใช้กับแม่หลังคลอดเป็น
 ยาร้อน แก้ปวดเมื่อย แก้ผู้หญิงผิตเดือน, ราก ต้มผสมกับ
 ดอกกุหลาบขาว แก้วระดูขาว, เถา ต้มเอาเท้าแช่ แก่น้ำกัดเท้า,

ใบหรือทั้ง 5 ตมน้ำดื่ม แก้ไอ แก้ปวดเมื่อย ขับปัสสาวะ รักษาโรคทางเดินปัสสาวะ นิ่วในไต
 และแก้พิษแมลงสัตว์กัดต่อย

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

46. ไม้จี้

Harrisonia perfolata (Blanco) Merr.

ชื่ออื่น สี่พันคนทา

ชื่อวงศ์ SIMAROUBACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก ต้มกินแก้ไข้

ข้อมูลอื่นๆ

รากเป็นส่วนผสมของตำรับยา เบญจโลกวิเชียร กิ่งใช้สี่พัน

.....

.....

.....

.....

.....

47. พักเปิดขมุ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

เป็นยาเย็น

ข้อมูลอื่นๆ

ไม่ให้กินเยอะจะทำให้เป็นไข้

48. พักจ้ำ

Ardisia polycephala Wall

ชื่ออื่น

พิลังกาสา ทูลังกาสา รามใหญ่ ลังพิสา

หมากขี้นก

ชื่อวงศ์

MYRSINACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก แก้ท้องเสีย แก้พิษงู รักษาแกมโรค และหนองใน, ลำต้น

รักษาโรคเรื้อน, เปลือก แก้ไข้ แก้ท้องเสีย, ใบ รักษาโรคตับ

พิการ แก้ท้องเสีย แก้ไอ, ดอก ฆ่าเชื้อโรค, ผล แก้ท้องเสีย

แก้ไข้ แก้ตานซาง

ข้อมูลอื่นๆ

49. หญ้าหนวด

Blumea balsamifera (L.) DC

ชื่ออื่น หญ้าหลัง ไบหนวด คำพอง หนวดหลวง
 ไบหลม ผักชีข้าง พิมเสน หนวด

ชื่อวงศ์ COMPOSITA

สรรพคุณ/วิธีใช้

ใบ หั่น ตากแห้งผสมกับเปลือกหัวหอมแดงแห้ง ยาเส้น กากหมาก (ใบหมาก) แล้วสูบ แกัริดสีดวงจมูก, *ใบ* ผสมกับ ยอดลูกท้อ ผักไผ่ ลวกน้ำร้อนกิน ลดความดัน, *ใบ* นำมาต้มน้ำอาบหรืออบ หรือต้มเอาไอรรม แกัโรคผิวหนัง แกัปวดหลัง แกัอักเสบ คลายกล้ามเนื้อ, *ใบ* ชงหรือต้มน้ำกิน หรือเคี้ยวใบสดๆ แกัท้องอืดท้องเฟ้อ แกัไอ, *ใบ* อบอาบแกัเม็ดผดผื่นคัน บำรุงผิวพรรณ แกัจุกเสียดแน่นเฟ้อ แกัไขข้ออักเสบ เป็นยาบำรุงหลังคลอด ขับเหงื่อ ขับเสมหะ แกัปวดท้อง แกัเหน็บชา รักษาริดสีดวงจมูก และรักษาโรคหืด

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

50. หญ้ากอดปล้อง

Equisetum debile Roxb. Ex Vaucher H

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์ EQUISETACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ต้น ต้มกับไม้รากแดง แกัปัสสาวะขัด

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

51. เตื่อป่อง

Ficus hispida L.f. ST

ชื่ออื่น เตื่อปล้อง มะเตื่อปล้อง เตื่อสาย

ชื่อวงศ์ MORACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ดอก มีค่ามากทางไสยศาสตร์ หมอยาไทใหญ่เชื่อกันว่า หากใครได้ครอบครองดอกของไม้เตื่อป่องนั้นจะสามารถ พรางตาผู้คนหรือบุคคลที่เราไม่ต้องการให้เห็นเรา ซึ่งโดยธรรมชาติของไม้เตื่อป่องนั้นมีผลแต่ไม่ค่อยมีใครเห็นตอนออกดอก,

ราก ที่อยู่ทางทิศตะวันออก ตัดแล้วเอาน้ำที่ออกมาจากรากดื่มกิน ทำให้สมองดี ไหวพริบดี, ราก รักษาพิษในกระดุก แก้มืดฝี, รากและลำต้น ต้มน้ำดื่มแก้หวัดและกระตุ้นการหลั่งน้ำนม, เปลือก รักษาเม็ดฝี พิษในกระดุก, ใบ ต้มน้ำดื่ม รักษาอาการม้ามโต มีไข้หรือหนาวสั่น ปัสสาวะเป็นเลือดหรือเหลืองจัด

ข้อมูลอื่นๆ

ผลกินกับน้ำพริก

.....

.....

52. แคนหางคำ

Fernandoa adenophylla

ชื่ออื่น แคนขน แคบิต แคพอง แคหัวหมู แสงป่า

ชื่อวงศ์ BIGNONIACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ดอก ใส่แกง แก้วเบาหวาน แก้ไข้หวัด, ราก ลำต้น เปลือกผล แก้ปวดตามร่างกาย ปวดหลัง, เปลือกต้น แก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ, ใบ รักษาแผลสด แผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก ห้ามเลือด รักษาโรคผิวหนัง, เมล็ด แก้ชัก บำรุงโลหิต ขับเสมหะ

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

53. หล้าต๋อยหุบ

Mimosa pudica L.

ชื่ออื่น ไมยราบ กระพืดยอด หนามหญ้า-ราบ
กะหงับ ก้านของ หญ้าจียอบ

ชื่อวงศ์ MIMOSACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ทั้งต้น ผสมกับหัวยาข้าวเย็น และข้าวสารเจ้าต้มกิน ช่วยลดความดัน หรือทั้งต้น ผสมกับแกนข้าวโพด ต้มกิน แก้ไข้จับสั่น, ราก แก้บิด ขับปัสสาวะ ใบ แก้โรคม งามั่ว, ทั้ง 5 ขับปัสสาวะ แก้ไตพิการ แก้กระษัย ขับระดูขาว แก้ไข้ แก้โรคนอนไม่หลับ แก้กระเพาะอาหารอักเสบ แก้ผื่นคัน แก้ตาบวมเจ็บ

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

54. ส้มป่อย

Acacia concinna (Willd.) DC.

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์ LEGUMINOSAE-MINOSOIDEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ต้มกับเกลือ ใส่น้ำผึ้ง กินแก้ไอ.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

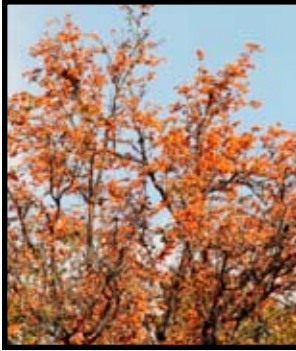
.....

.....

.....

55. กว้าวตับ

Butea monosperma (Lam.) Taub

ชื่ออื่น

จาน หมอกกว้าว ทองกวาว จอมทอง กวาว
ก่าว ทองกวาวต้น ทองธรรมชาติ ทองต้น

ชื่อวงศ์

LEGUMINOSAE-PAPILIONOIDEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก ต้มกิน บำรุงกำลัง, ดอก ย่างไฟหรือตากแห้ง กินแทนชา
บำรุงกำลัง, ราก แก้ก้องอืด ท้องเฟ้อ รักษาโรคสีดวงทวาร,
ใบ แก้ก้องอืด ขับพยาธิ รักษาโรคสีดวง รักษาสิ่ว แก้กปวด

ตับพิษฝึ, ดอก ถอนพิษไข้ ขับปัสสาวะ แก้กตาเจ็บ ตาฟาง, เมล็ด แก้กิวหนังอักเสบ คัน
แสบร้อน หรือเป็นผื่นแดง ขับพยาธิไส้เดือน

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

56. เป้าเลือดหัว

Stephania venosa (Blume) Spreng.

ชื่ออื่น

สบูเลือด กระท่อมเลือด บอระเพ็ดยางแดง
ยาปู่หยอง กลิ้งกลางดง เป้าเลือด

ชื่อวงศ์

MENISPERMACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

หัว มาหั่นตากแห้งผสมน้ำผึ้งทำลูกกลอน ต้มกิน หรือดอง
เหล้ากิน บำรุงเลือด บำรุงกำลัง ช่วยเจริญอาหาร เป็นยา
อายุวัฒนะ, ราก บำรุงเส้นประสาท, เถา ขับพยาธิ, ใบ รักษา
แผลสดและแผลเรื้อรัง

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

57. พักกุ่ม

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

เปลือก ผสมกับหญ้าหม่นโก้ง หมอกจำปีแดง (ลั่นทมแดง)

ทำเป็นผงกิน แก้เบาหวาน

ข้อมูลอื่นๆ

58. ไม้เกคอ

ชื่ออื่น

ไม้ตีนนก

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ใบ ผสมกับรากหญ้าคา เคี้ยวกิน แก้งูกัด, ราก ต้มกิน บำรุง

กำลัง

ข้อมูลอื่นๆ

59. หญ้าโคยงู

Cyathula prostrata Blume

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์ AMARANTHACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้
ราก ผสมกับข้าวเปลือก/ข้าวเจ้า 1 กำ ต้มพอน้ำข้าวเปลือกบาน
ก็กินได้ แก้บวมเกี่ยวกับโรคไต

ข้อมูลอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

60. หมากหิ้งหนู

Crotalaria neriifolia Wall.ex Benth.

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์ LEGUMINOSAE-PAPILIOIDEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้
รากหรือต้น แก้กินผิด แก้เนื้ว

ข้อมูลอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

61. พักกูดก้อว

Lygodium flexuosum (L.) Sw.

ชื่ออื่น กูดก้อว กูดงอดแงด กูดเครือ กูดงอดแงด
ย่านลิเภา หย้ายายเภา กระจงอก ลิเภาใหญ่
ผักตีนตักโต ตะเภาขึ้นหน หลีเภา กูดแพะ
กูดย่อง ตีนตะขาบ เฟินตีนมังกร

ชื่อวงศ์ SCHIZAEACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก ต้มผสมกับรากหมากโหลยเล็ก (เตื่อย) เปลือกไม้ขี้เหล็ก
แก่นิ้ว, หัว ฟันทาบบริเวณแผล พิษงู แมลง ตะขาบ, **ราก** ต้ม โดยใช้น้ำ 3 แก้ว ต้มให้เหลือ 1
แก้ว แก้วประจำเดือนมาน้อย แต่มาไม่หยุด, **ทั้งต้น** ต้มน้ำประคบหัว แก้วปวดหัว, **ราก เหง้า ลำต้น**
ทั้ง 5 แก้วเจ็บคอ เสียงแหบ ปวดหลัง ขับปัสสาวะ รักษาโรคทางเดินปัสสาวะ นิ้วในไต เลือด
ตกใน, **ลำต้น ใบ** แก้วปวดเมื่อยในผู้สูงอายุ แก้วอักเสบจากงู ตะขาบ แมงป่อง แมลงมีพิษ

ข้อมูลอื่นๆ

หน่ออ่อนกินได้มีรสชาตีสีเดียว

.....

.....

62. ไม้ไผ่

Dendrocalamus asper (Roem. & Schult.) Backer ex Heyne B

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์ GRAMINEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

น้ำจากลำ หยอดตา แก้วตาฝ้า ตาฟาง, **ดอก** ตากแห้งแล้วตำ
ให้เมล็ดออกมาจะมีลักษณะเหมือนข้าว กินแทนข้าวถ้าไม่มี
ข้าวกิน

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

63. พักก้อแก่ *Selaginella sp.*

ชื่ออื่น รังไก่อพุ่ม
ชื่อวงศ์ SELAGINELLACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

เป็นผงชูรสของกะเหรี่ยง

ข้อมูลอื่นๆ

เป็นผักที่ทำรายได้หลักให้ชุมชนแม่ถอด

64. หวอนไก่แจ้

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ทั้งหัว ต้มกินหรือตากแห้งแล้วดองเหล้า

ข้อมูลอื่นๆ

65. ขัดมอนโหลว

Sida subcordata Span. US

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์ MALVACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก ต้มกิน แก้เมาหัว แก้ไข้

ข้อมูลอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

66. ปิดปี้แดง

Plumbago indica L.

ชื่ออื่น

เจตมูลเพลิงแดง

ชื่อวงศ์

PLUMBAGINACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก เข้ายาบำรุงเลือด

ข้อมูลอื่นๆ

ราก เป็นยาร้อนมาก

67. ตดหมา

Oxystelma esculentum Linn. F.Br.

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์ ASCLEPIADACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้
รากหรือปุ่ม ต้มกิน แก้ท้องผูก ท้องอืด, ส่วนปุ่มที่ปูดออกมา เป็นก้อน ต้มกิน แก้ริดสีดวง, ส่วนปุ่มที่ปูดออกมาเป็นก้อน และพริกไทย ต้มกิน แก้นิว

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

68. ปิดปียาว

Plumbago zeylanica L.

ชื่ออื่น เจตมูลเพลิงขาว
ชื่อวงศ์ PLUMBAGINACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้
ใบ 3-4 ใบ นวดใส่น้ำร้อนกิน แก้ท้องร่วง ท้องเสีย.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

69. เตื่อน้ำ

Ficus praetermissa Corner S

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์ MORACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ผล บำรุงกำลัง

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

70. หมวยต๊ับ

Chloranthus erctus (Buch.-Ham.) Verdc.

ชื่ออื่น เต๋ม่าป๋เป็น หอมไก่

ชื่อวงศ์ CHLORANTACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ทั้งห้า ต้มกิน หรือชวยตากแดดให้แห้งหรือดองเหล้ากิน บำรุงกำลังแก้หนาว บำรุงโลหิต แก้เหน็บชา บำรุงกำลัง แก้บวมขับปัสสาวะ แก้ไอ, ทั้งห้า ต้มกิน ต้มอาบ (กิน 3 อีก แล้วอาบ) บำรุงสตรีหลังคลอด แก้ปวดเมื่อย ทำความสะอาดเลือดลมภายใน, ใบและกิ่ง ต้มใส่เกลือใช้ล้างแผลสด

ข้อมูลอื่นๆ

ใบสด กินได้ มีกลิ่นหอม กินกับลาบ

.....

71. พักหนาบ

Lasia spinosa (L.) Thwaites H

ชื่ออื่น กะลี
ชื่อวงศ์ ARACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก ดอกหรือต้ม เป็นยาชูกำลัง, ราก ดอกกับปัสสาวะคนเป็นยาบำรุงกำลังให้วัว/ควาย, ราก แก่เจ็บคอ, เหง้าหรือลำต้น แก่ไอ แก่เจ็บคอ ขับเสมหะ ต้มน้ำอาบ แก่อาการคันที่เกิดจากโรคผิวหนัง เหือด หัด และไข่ออกผื่น ใบ แก่ปวดท้อง แก่ไอใบและก้านใบสด ต้มหรือดอง รับประทาน

ข้อมูลอื่นๆ

กินเป็นอาหารเอาหน่อหนุ่มมาต้มลวกกินกับน้ำพริกต้มกินเป็นผัก

.....

.....

.....

.....

72. ต้าว

Trevesia palmata vis

ชื่ออื่น ต้างป่า ต้างผา
ชื่อวงศ์ ARALIACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ดอก เอาไปแกงกิน (นิยมแกงใส่สะค้าน) มีรสขมเผ็ด ทำให้เลือดลมไหลเวียนดีขึ้น เป็นยาร้อนแก้ธาตุเฟลวม, ต้น ต้มกินเป็นยาลดความดัน แก่โรคไต, ดอกอ่อน ช่วยเจริญอาหาร

ข้อมูลอื่นๆ

ดอก ชาวบ้านแม่ถอดนิยมนำมาทานกับหอยกกล้วยหรือย่างไฟกินกับน้ำพริก, ชาวไทยใหญ่ใช้แกงกับถั่วแสบ.....

.....

.....

.....

.....

73. กูดลม Selaginella willdenowii

ชื่ออื่น กูดหิน
ชื่อวงศ์ SELAGINELLACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ทั้งหัว มาต้มกิน แก้หอบหืด เข้ายาเกี่ยวกับโรคตับ บำรุงกำลัง เลือดตกใน, ทั้งต้น คั่วให้แห้ง ตำเป็นผงผสมน้ำมันงา พอกทา รักษาแผลไฟไหม้น้ำร้อนลวกไฟไหม้น้ำร้อนลวก

ข้อมูลอื่นๆ

ใบอ่อน/หนุ่ม ทำผงชูรส

74. หนามกู่ไหล

ชื่ออื่น ส้มกู่
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก ต้มกิน แก้ไส้เลื่อน

ข้อมูลอื่นๆ

.....

75.ด้วงดำ

Tacca chantrieri Andre

ชื่ออื่น ค้างคาวดำ ตองจิงดำ คลุ้มเลียย ดิงหว่า
ตีปลาแก้ง ตีปลาช่อน มังกรดำ ม้าถอนหลัก

ชื่อวงศ์ TACCACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้
ต้น หัว ต้มกิน แก้โรคระเพาะ, ราก ต้มหรือดองเหล้า
บำรุงกำลัง บำรุงเลือด, เหง้า รักษาโรคความดันเลือดต่ำ
บำรุงกำหนด บำรุงกำลัง ช่วยเจริญอาหาร ดับพิษไข้ กล่อม
พิษทั้งปวง, ทั้ง 5 แก้วเม็ดฝิ่นคั้นตามร่างกาย

ข้อมูลอื่นๆ
ลำต้น ต้มกินกับลาย, ใบหนุ่มใส่แกงปลา

.....

.....

.....

.....

76.จุนป่า

Tetrastigma metabita (Blume) Planch.C.

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์ VITACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้
เข้ายาก็อบดูก ทำให้ซา

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

77. อ้อยสามสวน

Albizia myriophylla Benth.

ชื่ออื่น ชะเฒ่าป่า ชะเฒ่าไทย ตาลอ้อย ย่านงาย สัมป่อยหวาน อ้อยช้าง

ชื่อวงศ์ LEGUMINOSAE-MIMOSOIDEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

เถา ต้มหรือดองกับเหล้า บำรุงกำลัง เป็นยาบำรุง และเป็นส่วนผสมของสูตรยาบำรุงต่างๆ สามารถปรับตัวให้เข้ากับได้

ข้อมูลอื่นๆ

เถาสดมีรสหวานทำให้ชุ่มคอ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

78. กาสะลองคำ

Radermachera ignea (Kurz) Steenis T

ชื่ออื่น กากี แคะเปาะ สำเภาหลาม-ตัน จางจีต
สะเภา อ้อยช้าง ปีบสีทอง

ชื่อวงศ์ BIGNONIACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

เปลือกต้น ต้มกิน เป็นยาเลิกเหล้า เลิกฝิ่น, ดอกหรือเปลือก
ต้มหรือหั่นตากแห้ง กินแก้หอบหืด, ลำต้น ผสมกับสมุนไพร
อื่น แก้อาการ, เปลือก ต้มน้ำดื่ม แก้ท้องเสีย, ใบ รักษาแผลสด
แผลถลอก ห้ามเลือด

ข้อมูลอื่นๆ

ดอก กินเป็นผัก

.....

.....

.....

.....

79. คอบูแคระ

ชื่ออื่น จันกูอ่อน จันกูเถื่อน

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก ตากแห้งแล้วบดเป็นผง บำรุงเลือด

ข้อมูลอื่นๆ

ยอดกินเป็นผัก

80. หมากขี้กา

Gymnopetalum integrifolium (Roxb.) Kurz HC

ชื่ออื่น ขี้กาขาว ขี้กาตาย แต่งโมป่า มะกาดิน

ชื่อวงศ์ CUCURBITACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก แก้ไข้ แก้ตับหรือม้ามโต, เหง้า บำรุงธาตุ บำรุงหัวใจ, ลำต้นบำรุงน้ำดี ขับเสมหะ
 แก่เื่อเป็นเลือด, ใบ แก้ไข้ บำรุงน้ำดี, ผล เป็นยาถ่ายอย่างแรง ขับพยาธิไส้เดือน
 ขับเสมหะ, ทั้ง 5 แก้กานซาง แก้กานขโมย, เมล็ด เป็นยาระบายอย่างแรง

ข้อมูลอื่นๆ

81. เกาเอ็นดง

Streptocaulon juvenas (Lour.) Merr.

ชื่ออื่น เครือไทรสง เถาประสงค์ นวยนั้ง นอยนั้ง
ตำยานฮากหอม หยั่ง-สมุทรน้อย

ชื่อวงศ์ ASCLEPIADACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก ดองเหล้า หรือต้มกิน บำรุงกำลัง แก้ไข้เพื่อโลหิต แก้ลม
ปลายไข้ แก้บิด และแก้ปวดท้อง, รากหรือลำต้น แก้หอบหืด
อย่างแรง, ใบ แก้พิษงู พิษผี, ทั้ง 5 แก้ท้องเสีย แก้อ่อนเพลีย
และบำรุงกำลัง

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

82. หมากก่อขาว

Abutilon hirtum (Lam.) Sweet US

ชื่ออื่น ครอบฟันสี ตอบแตบ ปอบแปบ
โผงผาง ฟันสี

ชื่อวงศ์ MALVACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ทั้งต้น ต้มกิน แก้ปัสสาวะขัด, ราก ขับปัสสาวะ บำรุงธาตุ
แก้มูกติด แก้ไอ แก้ไข้ บำรุงกำลัง, ใบ แก้ปวดฟัน โรคเหงือก
อักเสบ, ใบหรือทั้ง 5 ขับปัสสาวะ รักษาทางเดินปัสสาวะ
อักเสบ แก้โรคเบาหวาน, ดอก ฟอกล้าง ลำไส้ให้สะอาด

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

83. ปอสา

Broussonetia papyrifera (L.) L'Herit

ชื่ออื่น ปอกระสา ปอสา ปอฝ้าย ฉำฉา

ชื่อวงศ์ MORACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

เปลือก ทำกระดาษสา

ข้อมูลอื่นๆ

84. กะย่อมตีนหมา

Rauvolfia serpentine (L.)

ชื่ออื่น ระย่อม กะย่อม เข็มแดง

ชื่อวงศ์ APOCYNACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

หัว แต่ต้องกินในขนาดที่เหมาะสม มีพิษ ช่วยลดความดัน ใช้สารสกัดทำยา (อันตรายควรใช้อย่างระมัดระวัง) หรือใช้ทำ ยาฆ่าแมลง เอาหัวมาตำผสมน้ำใช้รดต้นไม้ที่ขผลที่ปลูกไว้, ราก ลดความดันโลหิต แก้ปวด แก้ไข้ ขับระดู แก้บิด ขับพยาธิ

เป็นยากล่อมประสาท ช่วยเจริญอาหาร ขับปัสสาวะ, เปลือก แก้ไข้พิษ แก้ไข้สันนิบาต, น้ำจาก ใบ รักษาโรคแก้วตามัว ดอก แก้กตาแดง

ข้อมูลอื่นๆ

85. บำเต๋วเขว

ชื่ออื่น กุ่ยเถื่อนเครือ
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ใบใส่แกงบुक แกงบอนต้นมีหนาม, ใบมีรสส้ม (รสเปรี้ยว) ใช้แทนส้มมะขาม มะนาว

86. กวางหีบแฉะ

ชื่ออื่น กวางหีบแฉะ
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ทั้งห้า ต้มกินเป็นยาแก้เจ็บหลัง ปวดเอว

ข้อมูลอื่นๆ

87. กอนหมาโก้

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ต้นสวยนิยมปลูกเป็นไม้มงคล เป็นว่านเสน่ห์ ปลูกประดับบ้านทางภาคอีสาน, กินเป็นผักใช้ดอก แกงแคกิน

88. บำก้วย

Diospyros glandulosa Lace.

ชื่ออื่น

ไม้ตับเต่า กล้วยฤๅษี

ชื่อวงศ์

EBENACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

เปลือก ต้มกินจะช่วยถอนพิษในร่างกาย มีสรรพคุณในเรื่องถอนพิษได้ดี ถ้าคนป่วยไม่รู้สาเหตุเดินไม่ได้ตัวบวมหรือป่วยอาการหนักจะเห็นผลได้ชัดเจน แต่ถ้าไม่ป่วยไม่ใช่ไม่มีสารพิษในร่างกายของเราห้ามกินเด็ดขาด เพราะจะไปทำร้ายตัวยาที่ดีในร่างกาย

ข้อมูลอื่นๆ

หมายเหตุ: เป็นสมุนไพรหายาก

89. บำค้อนก้อม

Moringa oleifera Lam.

ชื่ออื่น ผักเนื้อไก่ มะรุม ผักอีฮีม มะค้อนก้อม ผักอีฮูม

ชื่อวงศ์ MORINGACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ใบ ลูก เมล็ดข้างใน ใช้ต้มกิน แก้เบาหวาน, ราก ต้มกินลดความดัน, เปลือก ขับลมในลำไส้ พอกแผลห้ามเลือด, ใบ ห้ามเลือด ขับน้ำตา ขับน้ำนม รักษาโรคเลือดออกตามไรฟัน ทำให้นอนหลับ, ดอก ขับน้ำตา ขับปัสสาวะ แก้ไข้ กระตุ้นกำหนด, ผล บำรุงกำลัง แก้โรคตับและม้าม ถอนพิษไข้ แก้ขัดเบา, เมล็ด แก้ปวดตามข้อ

ข้อมูลอื่นๆ

ใบอ่อน และผล ใช้กินเป็นผัก

.....

.....

.....

.....

90. บำปิบ

Aegle marmeloa (L.) Correa ex Roxb.

ชื่ออื่น มะตูม กะทันตาเถร ตุ่มตั้ง ตูม มะปิบ

ชื่อวงศ์ RUTACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ผลดิบ ฝานตากแดดต้มกินเป็นยาก็ำลัง, ผลตากแห้ง ต้มผสมกับผักเส้นผี 1 กำมือ พริกไทย 2 ซ่อนโต๊ะ ตีป्ली 30 ผล ต้มกิน แก้อัมพฤกษ์ ตาเหลืองตีช่าน, เปลือก ราก และลำต้น แก้ไข้จับสั่น, ผลอ่อน แก้วร้อนใน ขับผายลม แก้อท้องเสีย บำรุงธาตุ ช่วยเจริญอาหาร, ผลสุก คุมธาตุ ช่วยย่อยอาหาร บำรุงกำลัง

ข้อมูลอื่นๆ

เวลาต้มยาก็ำลังใส่ผลบำปิบที่หั่นตากแห้งลงไปด้วยจะเพิ่มรสหอมหวาน, ยางที่หนวยหนุ่มๆ เอามาใช้แทนกาวได้ ตืดกระดางงานปอย หรือพันบุหรี, ชาวบ้านแม่ถอด ใช้ใบกินกับลาปลาตุก

.....

.....

.....

91. บำต้ว

Strychnos nux-blanda A.W. Hill.

ชื่ออื่น ตูมกา ตูมกาแดง กระจี่ กะกลิ้ง โกรฐกะกลิ้ง
แสงเปือ แสงทม แสงเปือ

ชื่อวงศ์ STRYCHNACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

เปลือก ฝนทาแผลหรือ ราก ตำแล้วพอกแผลที่ถูกงูกัด ใบ
ตำบิบน้ำกรอกปากหมาที่ถูกงูขบ แก้กิษุง, เปลือกหรือต้มน
ต้มอาบ แก้กี้ชก เป็นชาง, ทุกส่วน ต้มอาบแก้คั้นจากพิช

ไม้รักแก้คั้น แก้กี้, ลำต้มน ต้มกินเป็นยารักษาโรคมุมิแพ้ ผื่น คั้น, ราก แก้กี้ชก ท้องเพ้อ,
ลำต้มน แก้กิษุง แก้กี้ชก รักษาริดิวหนิง และบำรุงหัวใจ, เมล็ด ใช้ในปริมาณน้อย
บำรุงหัวใจและประสาท ใช้เปือหนูและสุนัข

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

92. หมากกายอบ

Mucuna stenoplax Wilmot-Dear.

ชื่ออื่น หมามูยลาย

ชื่อวงศ์ FABACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก แห้เหล้ากิน เป็นยาชูกำลังผู้ชาย, เมล็ด เป็นยาบำรุงร่างกาย เพิ่มสมรรถภาพทาง
เพศ, ราก ขับปัสสาวะ, ใบ ตำพอกรักษาแผลไฟไหม้หรือน้ำร้อนลวก, เมล็ด บำรุง
ประสาท บำรุงกำหนด, สารสกัดจากทั้ง 5 มีฤทธิ์กระตุ้นการสร้างและการเคลื่อนตัว
ของอสุจิ

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

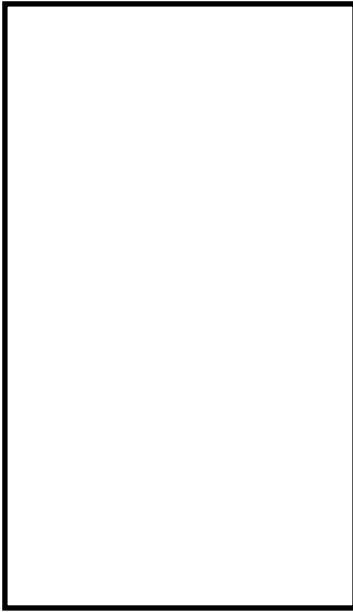
.....

.....

.....

93.หมาม่วย

Mucuna pruriens (L.) DC.

ชื่ออื่น

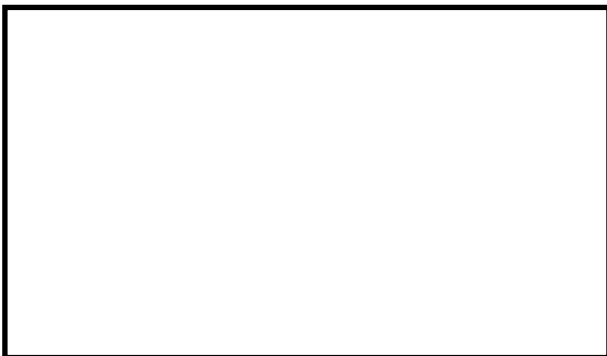
ชื่อวงศ์ FABACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

เมล็ด นำมาคั่วจนหอม จากนั้นนำไปตำให้ละเอียด ชงน้ำดื่ม เมล็ดเป็นยาบำรุงกำลัง บำรุงสมรรถภาพทางเพศ, ราก ต้มหรือดองเหล้ากิน เป็นยาบำรุงกำลัง บำรุงร่างกาย

ข้อมูลอื่นๆ

94.ไม้แถก

ชื่ออื่น ไม้ปล่อยครั้ง

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

เข้ายาแก้กินผิด

ข้อมูลอื่นๆ

เป็นไม้ที่ใช้เลี้ยงครั้ง

95.หมากกุกย

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก หมกไฟนึ่งหับ เวลาไปขอยานนั้นต้องเอาข้าวสารไปขอ
และเอาทองแดงไปใส่แทนรากที่เราตัดมา ช่วยแก้ไส้เลื่อน
ทั้งหญิงชาย

ข้อมูลอื่นๆ

ผล มีรสหวานกินได้

.....

.....

.....

.....

.....

96.ผักเป็ดขาว

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ต้น ต้มกิน แก้ไอ หรือผสมกับสมุนไพรอื่นเป็นยากี้อบกระดูก
หรือผสมกับผักกาดหนุ่ม บรรเทาอาการปวดแผล

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

97. ข่าพลู

Piper sarmentosum Roxb. Ex Hunter

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์ PIPERACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ผล ฝนกับมะนาว น้ำผึ้ง ทั้ง 5 ต้มกิน ต้มรับประทาน แก้ไอ

ลดเบาหวาน บำรุงธาตุ ช่วยย่อยอาหาร

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

98. สะเปาลู

Sesbania sesban (L.) Merr.

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์ LEGUMINOSAE-PAPILIONOIDEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ผสมกับรากมะเฟือง แก้ปัสสาวะขัด หรือผสมกับราก

มะเฟือง รากสับปะรด หย้าถอดปล้อง ต้มกิน แก้ฉี่วสายน

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

99. มะเมาะ

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....
.....
.....
.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

100. ต้นเตียม

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ต้มกิน แก้ง่วง ทำให้ตาสว่าง

.....
.....
.....

ข้อมูลอื่นๆ

กินแทนเมี่ยง

.....
.....
.....
.....

101. พักปูลึง

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

เครือ ผสมกับจุงจะริง (บอระเพ็ด) ปูเลย (ไพล) หญ้าแห้วหมู บดเป็นผง ผสมน้ำผึ้งแล้วปั้นเป็นลูกกลอน เป็นยาธาตุ ยาลม, เครือดำ แล้วบีบน้ำผสมกับพริกไทย แก้เจ็บท้อง จุกท้อง

ข้อมูลอื่นๆ

ตระกูลข้าพสุ

.....

.....

.....

.....

.....

102. จั้วหีบ

--

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

103. บากอ้อ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ผล เป็นยาระบาย

.....
.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

104. ปอกี้ยม

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

เปลือก ไม้ที่แก่นและคอกเวลาใช้ขึ้น ช่วยลดไข้.....

.....
.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....

105. มันทัวเหี่ยว

Cissus repanda Vahl C

ชื่ออื่น มันทัวเหี่ยว

ชื่อวงศ์ VITACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

เข้ายารักษา มะเร็ง ยาก้อนดุก, ทั้ง 5 มาต้มอาบแก้คอฝอก, ทั้ง 5 ต้มกินและอบ (ต้มเอาไอรรม) ทั้งอาบ แก้ววม แก้อักเสบ แก้วปวด, หัว ต้ม หรือใช้ หัว ใบ เครือ ต้มกินรักษาโรคปวดบวม โรคตับ, ตำพอกหรือรรมพอก เพื่อกูดหนอง ฝี หนองตำ ขนบั้ง เห็บ (การอักเสบที่อยู่ลึกๆ), ว่านมันเหี่ยว ว่านนางหอดเดียว ซอยๆ ต้มน้ำกิน แล้วกินว่านไฟไหม้ (ว่านหางจระเข้ดิบๆ) รักษาโรคเก๊า

ข้อมูลอื่นๆ

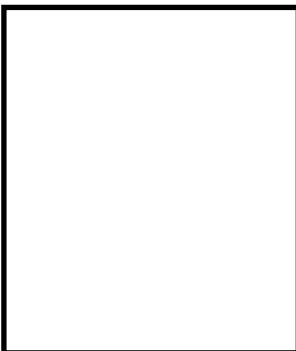
.....

.....

.....

.....

106. ฟักโขม

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

เมล็ด ยาสระผม

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

107.หมากมุ่น
Elaeocarpus lanceifolius Roxb.

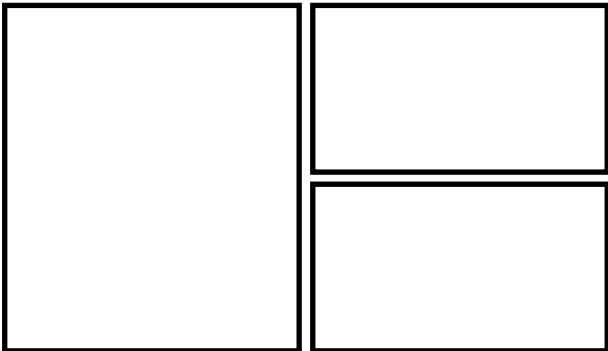

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์ ELAEOCARPACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้
เปลือก บำรุงกำลัง

ข้อมูลอื่นๆ
สัตว์แค่นชอบกิน ผลมีกลิ่นหอม

108.หมากเขวน

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์
.....
สรรพคุณ/วิธีใช้
.....

ข้อมูลอื่นๆ
.....

109. ขนุนดิบ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

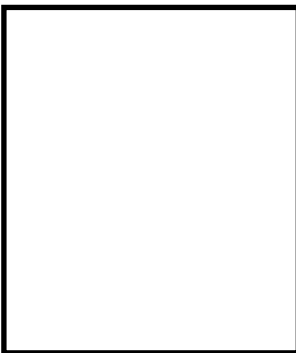
สรรพคุณ/วิธีใช้

ส่วนที่เป็นปมปมราก ตากแห้งแล้วต้มกิน แก้มะเร็งเต้านม

ข้อมูลอื่นๆ

มักขึ้นกับไม้ใหญ่ เช่น ไม้กาง

110. ตะบูน

ชื่ออื่น

ต้นโกง

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

111. จะคำนหัววอก

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก ต้มหรือดองกิน บำรุงกำลัง

ข้อมูลอื่นๆ

ใบกินได้ เหง้าจืดน้ำพริก รสชาติเผ็ด ลักษณะเหมือนสะค้าน แต่ไม่เลื้อยขึ้นต้นไม้ จีนเรียกปีปอ

112. หมากลุมะ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ผลใช้ทำกับข้าว

113. เฝือกกล้วย

Gynostemma pentaphyllum (Thunb.) Makino

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

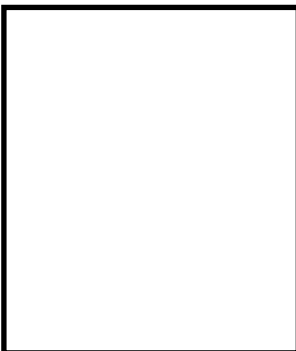
CUCURBITACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ทำเป็นชาชงกิน ต้านมะเร็ง ลดเบาหวานและคลอเรสเตอรอล

ข้อมูลอื่นๆ

114. ไม้ขี้ป้อน

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ต้ม ผสมปุ๋ยเลย (ไพล)+จิ้งป่าน+พริกไทยหรือใช้ ต้นและกิ่ง
ไม่เอาใบมาต้มกินตัวเดียว แก้วปวดเนื้อหนัง เจ็บเช่า แก้วบวม
จากผิดเลือด แก้วผิดเดือน คนเป็นบาด

ข้อมูลอื่นๆ

115. ไม้บวบ

ชื่ออื่น ไม้นางนอน

ชื่อวงศ์

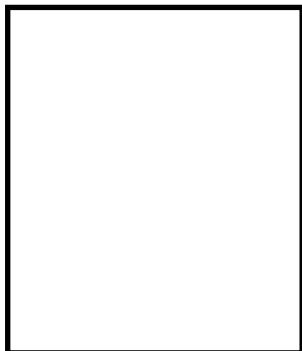
สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ต้นใหญ่ๆ เปลือกเกลี้ยง สีขาว

116. เจริงเขิงแหล

Leea indica (Burm. F.) Merr.

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์ LEEACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก ฝนทา หรือคั้นเอาน้ำใส่แผลสด และสามารถนำมา
ดองเหล้ากินวันละนิด ทำให้เจริญอาหารและแก้เจ็บแหว,
ราก ชี้อกินแก้มะโห้ก้นปูด (ริดสีดวง), ราก เข้ายาได้หลาย
อย่าง เช่น ยาแก้ไข้ป่า, รากฝอย ที่ไม่ใช่รากแก้ว รักษาอาการ
ท้องปัด ปวดท้อง ท้องร่วง

ข้อมูลอื่นๆ

ยอดกินกับน้ำพริก

117.แป้นดินเย็บ

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

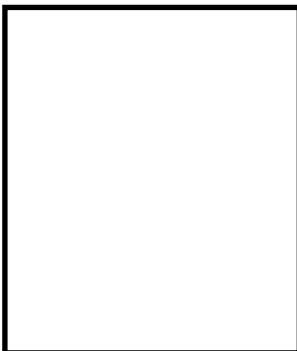
สรรพคุณ/วิธีใช้

ชงหรือต้ม หรือดอง บำรุงกำลัง แก้ปวดหัว

ข้อมูลอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

118.ผักสาบ

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....
.....
.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....

119. แคนกราย

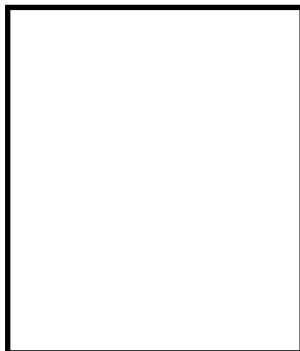
ชื่ออื่น แคบิต

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

120. ต้นเปิดน้อย

Alstonia angustiloba Miq. T

ชื่ออื่น หมอกเหลือง

ชื่อวงศ์ APOCYNACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ราก ต้มกิน แก้ไข้ แก้ปวดเมื่อย หรือฝนทาหน้า แก้ฝ้า

ข้อมูลอื่นๆ

121.อบเชย

Cinnamomum inners Reinw. Ex Blume

ชื่ออื่น เขียด

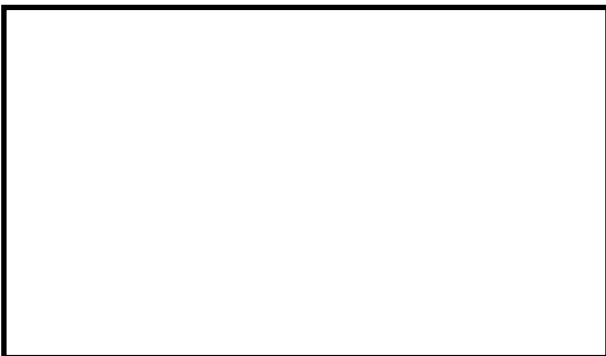
ชื่อวงศ์ LAURACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

เป็นต้นที่นกอ้อยและผีเสื้อบอกว่ามีเยื่อใบเหมือนอบเชย เปิดหนังสือดูน่าจะเป็นเขียด

122.หญ้าตีนนก

Eleusine indica (L.)

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์ GRAMINEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ทั้งต้น ต้มน้ำ ขับปัสสาวะ

ข้อมูลอื่นๆ

123. หน้าตัดแบบ

		ชื่ออื่น	ต้นโถง
		ชื่อวงศ์	
		สรรพคุณ/วิธีใช้	
		รากหรือต้น ถ้ายพยาริ แก้กางเด็ก.....	

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

124. หน้าพาย

		ชื่ออื่น	
		ชื่อวงศ์	
		สรรพคุณ/วิธีใช้	

ข้อมูลอื่นๆ

กันฝีก่อนขึ้นบ้านใหม่

.....

.....

.....

.....

.....

125. ฟักข้าว
Momordica cochinchinensis

ชื่ออื่น

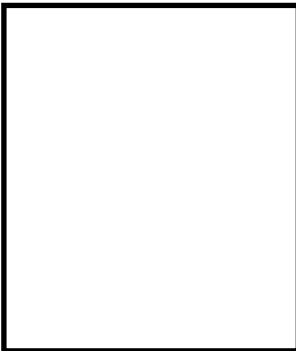
ชื่อวงศ์

CUCURBITACEAE

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

126. จั้วจ

ชื่ออื่น

ตระกูลเดียวกับหัสคุณไทย

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

127.หมากน้ะ

ชื่ออื่น สมอเครือ

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ผล ดองกิน รักษาเมะเร็งลำไส้ บำรุงเลือด

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

ผลดอง 6 เดือน ใส่แต่เกลือไม่ใส่น้ำตาล หรือแค่น้ำสะอาด หรือตำเป็นผง นวดน้ำผึ้งปั้นเป็นลูกกลอนก็ได้

.....

.....

.....

.....

128.ป่าเต็งเคี้ยว

ชื่ออื่น เต็งเคี้ยว

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

ใส่แกงบุก แกงบอน ต้มมีหนาม ใบมีรสส้มๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Large empty rectangular box for drawing or writing.

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

Large empty rectangular box for drawing or writing.

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่ออื่น
ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ

ชื่ออื่น

ชื่อวงศ์

สรรพคุณ/วิธีใช้

ข้อมูลอื่นๆ